

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรจิตตปัญญาศึกษาสำหรับนักศึกษาพยาบาล 2) ศึกษาผลของหลักสูตรจิตตปัญญาศึกษาสำหรับนักศึกษาพยาบาล การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นการศึกษาค้นคว้าพื้นฐานในการสร้างหลักสูตร เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดหลักการและองค์ประกอบของหลักสูตร ระยะที่ 2 เป็นการสร้างหลักสูตร การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร และการทดลองใช้หลักสูตร ระยะที่ 3 เป็นการใช้และการศึกษาผลของหลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรไปใช้จริง เพื่อศึกษาผลของหลักสูตร ใช้รูปแบบการวิจัยสองกลุ่ม วัตถุประสงค์ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม จำนวน 16 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบวิลคอกซอล และแมนวิทนี-ยู ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

หลักสูตรจิตตปัญญาศึกษาสำหรับนักศึกษาพยาบาลที่พัฒนาขึ้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนตระหนักรู้คุณค่าความเป็นมนุษย์ และมีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวม เนื้อหาของหลักสูตรประกอบด้วย แนวคิดและความสำคัญของจิตตปัญญาศึกษา วิธีการส่งเสริมจิตตปัญญาศึกษาโดยใช้สุนทรียสนทนา การน้อมสู่ใจอย่างใคร่ครวญด้วยการคิดโดยแยกกาย หรือ โยนิโสมนสติกการ และการปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวม ระยะเวลาในหลักสูตร 30 ชั่วโมง แบ่งเป็น ภาคทฤษฎี 6 คาบ คาบละ 2 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 18 ชั่วโมง โดยขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลในคลินิก

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่ผ่านหลักสูตรมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบวิลคอกซอล พบว่า การตระหนักรู้คุณค่าความเป็นมนุษย์ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองหลังเรียนในหลักสูตรแตกต่างจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่ามัธยฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการตระหนักรู้คุณค่าความเป็นมนุษย์ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากการทดสอบแมนวิทนี-ยู พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่ามัธยฐานของกลุ่มทดลองสูงกว่า กลุ่มควบคุม และผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติการพยาบาลแบบ องค์รวมของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากการทดสอบแมนวิทนี-ยู พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่ามัธยฐานของกลุ่มทดลองสูงกว่า กลุ่มควบคุม ทั้งการประเมินโดยผู้เรียน ผู้สอน และผู้ป่วย สรุปได้ว่าหลักสูตรนี้สามารถส่งเสริมการตระหนักรู้คุณค่าความเป็นมนุษย์และการปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวมของนักศึกษาพยาบาล

The purposes of this research were to: 1) develop a Curriculum of Contemplative Education for nursing student and 2) study the effect of Contemplative Education Curriculum for nursing student. This research was divided into 3 phases. In the first phase, basic data for the construction of curriculum were collected. In the second phase, the curriculum was constructed, validated, and tested. In the third phase, the curriculum was implemented and the effect of curriculum was assessed. This research used a pretest-posttest control group design. Using a stratified random sampling, sample was sixteen third-year nursing students enrolled in 2008 at Srimahasarakham Nursing College. The sample was randomly assigned to the intervention ($n = 8$) and to the control group ($n = 8$). Data were analyzed using percentage, means, standard deviation, Wilcoxon Matched-pairs Signed-ranks Test, and Mann-Whitney-U Test. Qualitative data were analyzed using content analysis.

The Contemplative Education Curriculum for nursing student was aimed at promoting learners' awareness of human value and learners' competencies in holistic nursing practice. Core curriculum content included: 1) the concept and importance of contemplative education, 2) strategies used for promoting contemplative education including dialogue and *Yonisomanasikarn*, and 3) holistic nursing practice. The curriculum structure consisted of theory for 12 hours (six 2-hour sessions) and clinical practicum for 18 hours.

The results revealed that participants in the intervention group were most satisfied with the curriculum. Wilcoxon Matched – pairs Signed – ranks Test demonstrated that the awareness of human value for participants in the intervention group significantly increased from pretest to posttest ($p < .05$). Mann – Whitney – U – Test demonstrated that the awareness of human value for participants in the intervention group was significantly higher than in the control group ($p < .01$). Mann – Whitney – U Test demonstrated that competencies in holistic nursing practice for participants in the intervention group was significantly higher than in the control group ($p < .01$). The results of this research allow us to conclude that the Contemplative Education Curriculum could improve the awareness of human value and competencies in holistic nursing practice among nursing students.